

REMISSYTTRANDE

Datum
2025-06-30

Dnr
2025/3562

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L5@regeringskansliet.se

Utkast till lagrådsremiss Skärpta regler för villkorlig frigivning (Departementets diarienummer Ju2025/01048)

Justitiekanslern har tidigare yttrat sig avseende betänkandet Ett ändamåls-enligt samhällsskydd, SOU 2024:48. I de delar som utkastets förslag överensstämmer med betänkandets har Justitiekanslern inget att tillägga. När det därefter gäller de delar där utkastets förslag avviker från de bedömningar som gjordes i betänkandet anser inte Justitiekanslern att det framkommit skäl som ger anledning att nu göra några andra bedömningar än de som Justitiekanslerns tidigare remissyttrande ger uttryck för, inbegripet att myndigheten delar betänkandets bedömning att de skäl som talar för en senareläggning av tidpunkten för när villkorlig frigivning kan ske inte framstår som tillräckliga för att motivera en sådan förändring.

Vad sedan gäller de förslag i utkastet som inte behandlades i betänkandet lämnar Justitiekanslern följande synpunkt. I utkastet föreslås att den villkorliga frigivningen ska kunna skjutas upp vid risk för återfall i allvarlig brottslighet, bland annat avseende dömda som avtjänar fängelse i minst två år för brott som utgjort led i en brottslighet som utövats i organiserad form. Det framgår av författningskommentaren till den aktuella bestämmelsen att det som regel bör krävas att det framgår av domen att brottet är av aktuellt slag för att bestämmelsen ska kunna tillämpas, men att det inte bör krävas att domstolen uttryckligen har åberopat 29 kap. 2 § 6 brottsbalken. Enligt Justitiekanslerns mening kan detta ge upphov till situationer där det är oklart om bestämmelsen är tillämplig eller inte. Detta riskerar att leda till situationer där Kriminalvården – och ytterst förvaltningsdomstolarna – flera år efter att en brottmålsdom vunnit laga kraft behöver ta ställning till om ett brott varit det slag som krävs för att bestämmelsen ska kunna tillämpas. En sådan situation kan – inte minst ur förutsebarhetsperspektiv – inte anses tillfredsställande. Frågan bör övervägas under den fortsatta beredningen.

I övrigt har Justitiekanslern inga synpunkter på de förslag som lämnas i utkastet.

Ärendet har föredragits av Lars Halvarsson.

På Justitiekanslerns vägnar

Anna Falk